

Beantwoording schriftelijke vragen AB vergadering

Van: Dagelijks Bestuur

d.d.: 18 juni 2020

Onderwerp: Agendapunt 8 (vergoedingsregeling baggeren) – AB vergadering 1 juli a.s.

Vraag 1

Vraag van Henk Hut (VBNE): Baggerspecie is nog vaak erg rijk aan voedingsstoffen, zware metalen en residuen van diverse systeemvreemde stoffen. Soms liggen hoofdwatgangen langs natuurterreinen waar de doelen gericht zijn op soortenrijke en derhalve voedselarme bodemecosystemen. Dat kan betekenen dat in dergelijke gevallen de te ontvangen baggerspecie de doelen ter plekke kan frustreren en het materiaal ter plekke niet verwerkt kan worden. Hoe voorziet deze vergoedingsregeling baggerspecie in de afvoer van, mogelijk grote hoeveelheden baggerspecie over grotere afstanden?

Antwoord 1

Als de bagger aan de verspreidingsnorm voldoet, geldt er ontvangstplicht. Dit is in onze nieuwe vergoedingsregeling als volgt verwoord:

“Op grond van artikel 5.23 van de Waterwet is een eigenaar of rechthebbende van gronden gelegen aan of in een oppervlaktewaterlichaam gehouden om specie en maaisel op hun gronden te ontvangen dat tot regulier onderhoud van een oppervlaktelichaam wordt verwijderd”.

In de praktijk betekent dit voor ons beheergebied dat vrijwel alle bagger in het buitengebied op het aangrenzend perceel kan worden verwerkt en dus de ontvangstplicht van toepassing is. Alleen bij overstorten is vanwege verdenking op pathogene micro-organismen geen ontvangstplicht.

Als we kijken naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bagger in het landelijk gebied kan er voor de verspreidbare bagger een onderverdeling worden gemaakt in:

- Vaarwegen en watgangen binnen een afstand van 15 m van een grotere weg waarvan de bagger licht verontreinigd is (maar wel verspreid mag worden).
- De overige landelijke watgangen waarvan de bagger geheel ‘schoon’ (voldoet aan de achtergrondwaarde) is.

Kortom de bagger in natuurgebieden zal vrijwel altijd ‘schoon’ (voldoen aan de achtergrondwaarde) zijn. Het is niet waarschijnlijk dat er in deze bagger hoge concentraties zware metalen en residuen van diverse systeemvreemde stoffen worden aangetroffen.

Verder kunnen we verwijzen naar het PFAS-onderzoek dat Antea Group eind 2019 voor het beheergebied van Hunze & Aa’s en Noorderzijlvest heeft verricht:

<https://www.noorderzijlvest.nl/actueel/nieuwsberichten/@16969/baggeren-pfas/>

Uit de onderzoeksresultaten bleek dat er vrijwel geen PFAS in de bagger binnen ons beheergebied wordt aangetroffen.

Het komt inderdaad wel regelmatig voor dat bagger rijk is aan nutriënten. Dit zal echter veel vaker het geval zijn in landbouwgebieden dan in (schrane, voedselarme) natuurgebieden. De meeste bagger in de watgang ontstaat immers door afspoeling van grond vanaf het aangrenzende perceel. De kwaliteit van de bagger lijkt dus veel op de kwaliteit van de grond van het aangrenzende perceel.

Overigens kunnen nutriënten (P) in ijzerrijke bodem af en toe ook aan de bagger gebonden blijven en is er op dat moment geen sprake van vermesting/nalevering.

Op dit moment (medio juni-begin juli) wordt in opdracht van Noorderzijlvest een gebiedsbreed onderzoek naar uitloging van de waterbodem (voor eutrofiërende stoffen) gedaan. Dat onderzoek gebeurt op 70 locaties in ons beheergebied. De resultaten worden benut voor het uitvoeringsprogramma baggeren. Over 1 a 2 maanden is meer bekend of en waar de bagger in ons beheergebied rijk is aan nutriënten.

Het is voor te stellen dat beheerders van natuurterreinen liever geen nutriëntrijke bagger ontvangen terwijl zij trachten het natuurgebied te versralen. In de uitvoering en door goede samenwerking zijn er wel praktische oplossingen te bedenken, zoals bijvoorbeeld:

1. De bagger tegen de vergoeding, die beheerders van natuurterreinen ontvangen, proberen op een naburig agrarisch perceel te verwerken.
2. De bagger niet in een natuurgebied te verspreiden, maar daar wel in een depot daar te laten indrogen. Na indrogen, met eventuele koppelkansen bij een ander project, kan het materiaal elders in een werk worden toegepast.

Kort samengevat:

1. **Ook voor natuurterreinbeheerders geldt de ontvangstplicht.**
2. **De bagger van de watergangen in natuurterreinen is naar onze verwachting (waterbodemkwaliteitskaart) milieuhygiënisch schoon (geen verhoogde concentraties metalen, systeemvreemde stoffen).**
3. **Er vindt op dit moment een gebiedsbreed onderzoek plaats naar nutriënten in de bagger (en de uitloging daarvan).**
4. **Als er bij uitvoering van het werk tussen het waterschap en de terreinbeheer goed wordt samengewerkt zijn er oplossingen mogelijk.**